

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60 szám — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánekjés Friedmann F. urak üzletében

Felolvas szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Írtekezlet:

l. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

3 hasábos gar nondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
2 hasábos gar nondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hilde-
tésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön
30 kr. bélyeg-dij fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Mit csinálnak a szomszédban?

Brassó, szept. 29.

(Dsk.) Ausztriában rendkívül rövid idő lefolyása alatt a harmadik kormány is beadta lemondását s most vajudik a negyediknek születése. Nem nagy jóstehetség kell hozzá, hogy bizonyos körülmények között bizton előreláthatónak mondjuk a még megsem született kormánynak ideig-óráig való kilódás után közeli bukását.

Vagy a jelenlegi szláv többséggel tart ugyanis, s ez esetben szembe találja magát a német pártok halálra is elszánt obstrukcióját, mely a legkisebb dolgokban is lehetetlenné teszi az amugy is szükre szabott parlamentáris határok között a békés kibontakozást, vagy a német jóindulatára számít, s akkor az engesztelhetetlenség a szlávok részéről sujja hasonló rosszal.

Az ellentétek az osztrák belpolitikában a tengernyi sokaságban lévő párttöredékek közt annyira kiélesedtek, hogy azok kiegyenlítése immár a politikai lehetetlenségek birodalmába sorozható.

Kossuth Lajosnak nagy igaza volt, mikor híres tételét fölállította: a politikát az exigenciák tudományának mondván, de az ausztriai belviszonyok már oda fajultak, hogy a szükségletek és követelmények felől olyan ellentétes fogalmak kaptak lábra az egymással farkasszemet néző szláv és német közvéleményben, a melyeknek áthidalását még a császári tekintély, mely odaát minden jog kutforrásaként szerepel, sem képes eszközölni.

A politikai experimentációk minden elképzelhető formáján keresztül hajszoltatott már az osztrák parlament a siker legkisebb kilátása nélkül. Most látszik meg s ezt Ausztria példája igazolja legjobban, hogy egy szerencsétlen politikai tévedésnek, a minő gr. Bádeni politikája volt, micsoda végzetes kimenetele van. Bádeni olyan örökséget hagyott maga után az övét követő kormányoknak, mint egy szervi

bajban szenvedő atya utódainak; mindnyájan a nyelvkrákban, azaz jobban mondva a nyelvrendeletekben fognak kimulni.

Annak az államférfinak, a kit a korona az új osztrák minisztérium megalakításával meg fog bízni, biztosítékokat kell nyújtania nem csupán arra nézve, hogy a reichsrath munkaképességet viaszserzi, hanem arra nézve is, hogy ez az ismét munkaképessé vált parlament a 14. §. alapján kihirdetett kiegyezést jóváhagyásával véglegesíteni, ezenkívül pedig a delegációt megválasztani fogja. Ennélfogva nem csupán az a feladata, hogy a németeket megpuhítsa és a bennök még mindig meglévő hajlamot a kiegyezés elvetésére leküzdje, hanem feladata az is, hogy a jobboldali pártok jóakarátát legalább annyira megnyerje, hogy rávegyék a hozzájuk tartozó cseheket, hogy nyugodjanak bele a nyelvrendeleteknek legalább ideiglenes megszüntetésébe. De a csehek ebbe csak két lényeges feltétel alatt nyugodnának bele: először, ha egy, a jobboldalra támaszkodó parlamenti kormány kérné tőlük, másodszor, ha egy ilyen, tehát az ő bizalmukat bíró kormány biztosítaná őket, hogy a mit a nyelvrendeletekben vesztenek, azt rövid idő múlva nyelvtörvény alakjában, (tehát hathatósabb módon) visszakapják.

Valóban vigasztalan helyzet, a melyből a kibontakozás a legnagyobb politikai áldozatok révén remélhető csak. Igen ám, de erre az eddigi tanúságok szerint mindenik pártban hiányzik az örfeláldozó hazafiság.

Pedig tanulhattak volna e tekintetben is a mi közelmúltunk történetéből!

Belföld.

Brassó, szept. 29.

Bánffy Dezső báró édesanyja látogatására Kolozsvárra érkezett és néhány napig ott marad.

A szabadelvű-párt szombaton értekez-

letet tart, melyen kijelölik a kvóta-bizottság tagjait. A választást a Ház valószínűleg jövő hétfőn fogja megejteni.

A Kossuth-párt a nemzethez szózatot intézett, melyben a nemzetet felhívja október 6-ának megünneplésére s arra, hogy minden város és község templomában gyásztiszteltet tartsanak.

A görög-katholikus magyarok záradoklatát a pápa ez évi november 3-án fogadja ünnepies kihallgatáson.

A Duna vizének fenyegető veszedelme már elvonulóban van és a vezető hatóságoknak mindenféle most az a gondja, hogy az árvizkárosultak ezreit mikép segítse meg. A király ezuttal is kegyes nagylelkűséggel segíti a szerencsétleneket és magánpénztárából tízezer forintot adományozott a magyarországi árvizkárosultaknak.

A szolnoki csendőrlaktanyában lopás történt. Az udvarra hurczolt pénztárasztalból 510 forint 23 krajczár pénzkészletet és 75 darab forgópisztolyba való töltényt elloptak.

A fővárosban tegnapelőtt este a szocialista munkások az Andrássy-uton nagy tüntetést rendeztek, mely alkalommal a rendőrség 160 embert tartóztatott le.

Külföld.

Brassó, szept. 29.

A király a Krupp-féle gyár megtekintése végett Berndorfban járt.

Ferdinánd bolgár fejedelem csütörtökön délután Bécsből Várnába utazott.

Az osztrák válság megoldása csak néhány nap múlva fog bekövetkezni és valószínű, hogy a Thun kabinet örökségét gróf Clary, vagy gróf Merveldt, avagy báró Gautsch fogja átvenni.

A berlini lapok jelentése szerint Miquel állása megrendült.

A francia összeesküvők pörében valószínűleg holnap megkezdik a vádlottak kihallgatását.

Az olasz kormány kívánsága következtében legközelebb be fogják tölteni a Panizardi távozása óta megüresedett párisi katonai attasé-állást.

A népnek földhöz juthatása.

Brassó, szept. 29.

A szegedi kiállításról elismerőleg nyilatkoztak a hírlapok. A gazdák produktumai arról tettek tanuságot, hogy földmivelésünk halad és e folytán jövedelmezőbb. Ez örvendetes állapot, mivel hazánk első sorban még mint földmivelő ország és így a föld mikénti kihasználásától függ a lakosság jóléte.

Sok bajjal kell a gazdának megküzdnie, de lankadni nem szabad! Erre buzdított József főherceg, a szegedi kiállítást megnyitó beszédjében. Igen, gondolják földjeiket gazdáink továbbra is oly buzgalommal mint jelenben és akkor fáradságaikat megjutalmazza az áldott hazai föld.

Magyarország jelenbeni miniszterelnöke hires gazda, és így remélni lehet, miszerint gazdáink érdekében még fokozottabb mérvben fog tevékenykedni a kormány, mint elődei alatt. De persze lehetetlent a kormánytól sem várhatni, a gazdák maguk tevékenykedjenek s akkor az eredmény nem marad el.

Érdekes volt a Szegeden most lefolyt gazdák kongresszusa is! Sok praktikus határozatokat hoztak, miknek életbe léptére égető szükség van. Azonban sajnos, hogy egy kérdést nem méltattak a legnagyobb figyelemre, és ez a népnek birtokhoz juthatása. Okos határozatok voltak szó sincs róla: az uzsora nagyobb mérvű üldözése, néphitelszövetkezetek tömegesebb felállítása, jégkár elleni szövetkezet, népkönyvtárak felállítása, a nép szellemi kiképzésére nagyobb gond fordítása és így tovább. De a főkérdést egy sem említé, ha véletlenül ott nincs Majláth József gróf és ő hozá elé.

Azt monda, hogy szép, szép a hozott határozatok, de gondoljunk arról is, miként a nép földhöz jusson! Lett nagy ámulás, a nagybirtokosokból álló kongresszus erre nem is gondolt, pedig ez a magyar mezőgazdaság fő megoldási kérdése. Miután Majláth már erre felhívta a figyelmet, úgy a hogy, magukéva tévők az indítványt.

Persze a nagybirtokosra e kérdés felsegetése nem a legkedvesebb. Mert neki könnyebb — esetleges bérbeadás esetén — egy bérlőnek adni ki birtoka egy bizonyos részét, mint 100—200 kisgazdának. A hitbizományok megszorításáról nem akarnak hallani főuraink.

De a sajtó az ily «feszélyes» érzelmekre nem hallgathat, hanem követeli a népnek birtokhoz juthatási kérdés megoldását. Másfélmillió 5—10 holdas gazda van Magyarországon, mi lesz idővel, ha még ezen kis birtok is elapróztatik, mert másként földhöz nem juthat?!

A mi népünk ragaszkodik a földhöz, mely bölcsője és sirja is, — de mert földhöz nem juthat, hát a családi apróztatik tovább, a mely végre oly kicsiny lesz, hogy az azon való megélhetés szinte lehetetlen lesz egy családra nézve.

Pedig nálunk nem nehéz ezen kérdést megoldani, mivel földterület van annyi, hogy három ennyi népnek is könnyen juthat. Ez az ország, mely területre nagyobb mint Anglia, népségre azonban annak felét sem éri el, nem tudna-e a népnek is tulajdon földet adni, ha a régi ósdi birtoktulajdon rendszerből kivetkőznénk.

Miért kell teszem fel a városoknak roppant területű ingatlanait házilag kezelni avagy egy bérlőnek kiadni, midőn az elsőben nincs haszon, a második esetben boldogít egy

bérlőt? Nem jobb lenne kisgazdáknak vagy eladni, avagy sok kisgazdának adni bérbe, mi által jómódu bérlő kis gazdákra teszünk szert. Az igaz, hogy így többekkel kell verszódni a haszonbér felszedésekor, valamint azonban áldozzanak városaink is hazai kisgazdáink javára, és a kényelemért ne folyamodjanak az egybérleti rendszerhez.

Ugyanez mondható a kath. egyház roppant ingatlanairól és a főurak birtokaiól! Állami ingatlan hasonlóan van elég, de ezek zöme erdő, alig egy millió hold felé van a szántás alá való föld. Az állam erre igen helyesen telepít és így hivatásának felosztítás nélkül is megfelel. De a többi fentnevezett alig, tisztelet a kivételeknek.

Hitbizományokkal is töméntelen föld köttetik le, csak Erdélyben 11-re rug a számuk; Királyhágón túl 71-re. — Mindemellett ebben nagy baj még nem lenne, mert legalább magyar kézen marad a szép területű birtok s nem jut oláh bank avagy idegen kezébe. A baj azonban az, hogy a hitbizományt bérbeadni lehet és itt megint azon rendszer követetik, miszerint a legtöbbet ígérőnek adatik haszonbérbe egy kézbe, nem pedig 3—400 kisgazdának.

Terhet hitbizományi birtokra csak annyit lehet venni — bérbe nem adás esetén — a mennyi a birtok egy negyed értékének megfelel.

Holott Angliában is vannak nagybirtokok, a földnek felénél több a lordok kezében van; de hogyan ellensúlyozzák ott a kalamitást? . . .

A kis gazdák haszonbérleti rendszerével. Kizárólag csakis kisgazdáknak adatnak a földek haszonkérbe ki és ma úgy áll a dolog, miszerint Angliában előállott egy jómódu kisgazda bérlő-osztály, a statisztika szerint számuk meggy 90.000-re, nem véve belé a család-tagokat. Persze a bérlet úgy nem sokat ér, ha rövid időre terjed, miként nálunk, Angliában a legkisebb bérleti idő tartam 12 év.

Ideje tehát a föld tulajdon juthatás mellett, a kisgazda bérleti rendszert is végre általánossá tenni hazánkban, hogy a nép juthasson földhöz, és ne oszolja mind jobban meg a kisgazdák családi birtoka. Egyesek mozognak már ily irányban, mint például Békésmegyében a Károlyi birtokon háromezer hold adatik bérbe, de csak odaváló parasztoknak; Tisza István gróf meg kétezer holdat ad ki haszonbérbe, hasonlóan csak a népnek. Debreczen városa meg a 100.000 holdra terjedő pusztáját — telepítésre szánta. És még több ily esetet sorolhatnánk föl, azonban ez még kevés a nagy nép föld szükségéhez képest.

Erdélyben az államon kívül e tekintetben jótormán senki sem tett semmit. Az állam a Mezőségen akar 40.000 holdra szert tenni, hogy oda székely telepítést eszközöljön. Tegyenek azonban városaink, birtokosaink is valamit, és szakítsanak az egybérleti rendszerrel.

Végezetül még megjegyzem, hogy nem értem azon kifogásokat, a melyek a székely kitelepítésnek ellenzői! Itt az a kérdés, van-e romániai kivándorlás avagy nincs! A hiteles adatok a mellett bizonyítanak, hogy van. Ha van, annak a jele, hogy Székelyföldön nehéz a megélhetés. Már most előnyösebb-e, ha kimennek s évente 4—6000 végkép künn marad, avagy a haza más részében telepítettnek? Igy legalább megmaradnak magyarnak, míg künn eloláhosodik. Évi négy ezer veszteség fél század alatt kétszáz ezer.

Ez a nyitja, hogy a Székelyföld népeisége emberemlékezet óta majd mind egyforma. Nem apad, de nem is nő. Pedig tekintve szaporaságukat, — ma lenni kéne közel egy millió székelynek. Hagyjunk fel a sok virágzó ipar emlegetésével, mert azzal a székelyeket meg nem mentjük, mivel nagyon is távoli jövőben lesz abból valami. Ipart teremteni nem úgy megy mint szalma szállal hólyagot fujni. Ellenben a telepítési dolgok könnyebben végrehajthatók és hajtatnak már is.

Mindig a mellett voltam, hogy a székely népet kizárólag Erdélyben kell az arra alkalmas helyre letelepíteni, így összekötve lesz mindig szülőföldjével.

Ha azonban a dolog így nem menne eléggé, akkor semmi csapást sem látok abban, ha esetleg a Királyhágón tuli részekbe is telepítik. Természetesen itt nem okvetlen telepítésről van szó, hanem ha erre akadnak csakis ez esetben. Elsőben azonban Erdélyben kell őket tartani.

A mi a székely cselédleányok Pestre vitelét illeti, erről már annyit irt a sajtó, sőt e lap is hozzászólt a kérdéshez, hogy nekem nincs mit mondanom; azonban azt hiszem, hogy nagy veszély abban nincs, ha a székely leányok hazájukban szolgálnak és nem Romániában. Csak Eldorádót ne fessünk nekik, hogy tömegesen kezdjenek folszállingózni és a végén csalódjanak. Más városban hogy van, nem tudom, Kolozsvár azonban el van árasztva székely cseléddel. És azt hiszem, jobb is nekik köztünk, mint a fővárosban.

Ürmössy Lajos.

Udvarias igazgatóság.

Brassó, szept. 29.

Ezen czim alatt irtuk, hogy dr. Schack Béla, a első kereskedelmi iskolák főigazgatója vasárnap városunkba érkezett, hogy az itteni kereskedelmi iskolákat meglátogassa. A mint kedden reggel az oláh kereskedelmi iskolába ment, ottan üres tantermetek talált. Egy lélek sem volt ott. Ugyanis akkor gör. kel. ünnep lévén nem tartottak előadást. De az intézet igazgatósága dacára annak, hogy tudta, miszerint a nevezett főigazgató látogatást fog tenni, e körülményről nem értesítette a főigazgatót.

Ezen hírünkre vonatkozólag tegnap a gör. kel. román első ker. iskola igazgatóságától helyreigazító sorokat kaptunk, a melyeknek a legnagyobb készséggel adunk helyet a következőkben:

Tekintetes Szerkesztőség!

A «Brassoi Lapok» 219. számában a napi hírek közt «Udvarias igazgatóság» czim alatt megjelent közlésre, az igazság és éppen az udvariasság érdekében a következőképpen válaszolok:

1. Dr. Schack B. főigazgató ur Brassóban való megérkezéséről csak hétfőn estve lettem értesítve, még pedig ma g á n u t o n és valakinek kiváló szívesességéből.

2. Kedden nagy ünnepünk lévén, nagyon természetes dolog, hogy az előadások szüneteltek.

3. Ha annak idejében tudomásom lett volna a főigazgató úr városunkban való tartózkodásáról és szándékáról, semmi eseten sem mulasztottam volna el, őt értesíteni, hogy kedd ünnepnap és e miatt az iskolalátogatás nálunk lehetetlen,

4. Ha valaki ezen tényállás mellett eljárásban mégis udvariatságot fölfedezhetni akar, akkor sajnálattal kell kijelentenem: hogy merőben téved!

Brassó, 1899. szept. 28-án.

Kiváló tisztelettel

Vlaicu Arsen

a gör. kel. román felső ker.
iskola igazgatója.

HIREK.

Brassó, szept. 29.

— Istentisztelet. Unitárius istentisztelet fog tartatni vasárnap, október hó 1-én d. e. 11 órakor az ev. ref. templomban urvacsoza osztással egybekötve, mely alkalomkor az egyházi beszédet Lőrincz Dénes beszolgáló lelkész fogja tartani.

— Az aradi vértanúk emléke. A »Brassói Magyarság Intéző Bizottsága« tegnap este tartott ülésében elhatározta, hogy az 1849 évi Október 6-dikának 50-dik évfordulóját a helybeli rom. kath. templomban az Intéző Bizottság felkérésére tartandó gyászistentisztelet által ünnepli meg. A gyászistentiszteleten, a melyre az összes magyar egyesületeket meghívja, az Intéző Bizottság testületileg vesz részt, a brassói magyarságot pedig felhívja a gyászbölgök kitűzésére. Elhatározott továbbá, hogy a 13 vértanu sírjára az Intéző Bizottság is fog koszorút küldeni.

— Nyugállományba helyezés. A király elrendelte P é t s i s Béla brassói 24. honvédegyalozredbeli őrnagynak a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint »rokkantnak, mindennemű népfölkelési szolgálatra s alkalmatlannak« nyugállományba helyezését.

— Eljegyzés. A brassói magyar dalárda most már igazán elénekelheti: »Napkelet gyöngye ég veled«, mert a dalárda egyik legkedveltebb tagját, Z s i g m o n d Annuskát, a tegnap szűk családi körben eljegyezte D e m e t e r Sándor sepsi-szentgyörgyi járásbírói hivatalnok. Sok szerencsét kívánunk nekik!

— Jótékonycélu estély. A »Brassói Unitárius Leányegyház« jövő vasárnapi zártkörű estélye iránt, mely az »Orient« szálloda nagytermében fog megtartatni, városzerte nagy az érdeklődés. Az érdekes és művészeti élvezetet nyújtó estély műsora a következő: 1. Felolvasás. Tartja Lőrincz Dénes ur, unitárius lelkész. 2. Loreley Seelingtől, Perpetuum mobile Wébértől; Etude Rubinsteinől, két zongorán all'unisono; Magyar táncz Brahmtól, két zongorára. Előadják Krummel Elza és Krummel Margit kisasszonyok. 3. Szavaltat. Előadja Özv. Domján Zoltánné urnő. 4. Népdalok. Éneklí Zsigmond Anna kisasszony, zongorán kíséri Bartha Gizella kisasszony. 5. A krakéler. Monológ Ábrányi Emiltől. Előadja K. Szarka Ákos ur m. kir. államvasuti tisztviselő. 6. Szavaltat. Előadja Útő Sándor ur áll. tanító. Műsor után táncz következik. Jegyek előre válthatók: Veres György egyh. gondnok urnál (Fekete-u 24), Nagy István ur (Lensor 33.) Az estély napján este 7 órától a pénztárnál. Kezdeté este fél 8 órakor.

— Külön-vonat. A közuti vasut üzletvezetőségének értesítése szerint vasárnap október hó 1-én esetleg a későbbi vasárnapokon is — szép idő esetén — Derestyéig és vissza különvonat fog közlekedni. A különvonat délután 2 óra 10 pkor indul Bertalanból és a Sétatérrel 2 óra 35 pkor. — Visszatér Derestyéből esti 6 óra 22 pkor indul és a Sétatérre 7 órakor, illetve Bertalanba 7 óra 26 pkor érkezik. — A különvonat közlekedését a Sétatér állomáson kitűzött vörös-síni zászló jelzi.

— Gärtner Leontin hangversenye. Bizonyos jóleső érzéssel párosult büszkeség fog el, valahányszor valamelyik idegenbe szakadt szülőtte városunknak, ének vagy zene művésznő vagy művész, — legyen az bármilyen nemzetiségű — pihenésre hazatérve, sem időt sem fáradságot nem kimél, hogy nekünk művészetével néhány kellemes órát nyújtson. Mi brassóiak sem szoktunk fukarok lenni az elismeréssel és rendesen a tömeges látogatással honoráljuk az illetőnek készségét. A Gärtner Leontin cellovirtuosnő által tegnapelőtt rendezett művészi hangverseny látogatottsága is tényes bizonyítéka ezen állításunk igazságának. Már este 1/28 órakor tele volt a »Vigadó« nagyterme a legválogatottabb zeneértő közönséggel, mely ideges fészkelődéssel várta a hangverseny kezdetét. Gärtner Leontin k. a., az alig 21-22 éves cello-művésznő már bájos és szerény megjelenésével meghódította a közönséget, mely valóságos virágerdővel halmozta el, mi őt láthatólag meghatotta. A nagy meghatottság játéka is érezhető volt, mely eleinte kissé bátortalannak mondható, később azonban, amint belemelegedett a játszásba, egész teljességében ragyogtatja művészetét és volt tanárának, Poppernek, az európai hírv cello mesternek és a budapesti vonós négyesek rendezőjének nem vált szégyenére. Gärtner Leontin nem a gyors futamoknak precíz lejátzásával akar ballgatóira hatni, — habár hogy ennek is mestere, megmutatta a Davidoff »Springbrunnen« darabjában — hanem inkább a dallamoknak bámulatos érzéssel való interpretálásával ragad magával. Különösen szépen és mély érzéssel játszta Davidoffnak Ábrándját orosz népdalok fölött és Poppernek E-moll-konzertjéből az »Andante«-t. Dícséret illeti a városi zenekart is, mely derék karmestere, Brandner Antal vezetése alatt kitűnő kíséretet szolgáltatott a cello solokhoz. — A műsor többi számát a Hiemesch Ida k. a. (soprán) és Stenner Frigyes ur (bariton) éneke töltötte be. Mindkettő a helybeli német dalárda solistája és iskolázott hangjukról már több ízben megemlékeztünk.

— Lopás. Mediánu István pénzváltótól tegnap este 6 óra tájban elloptak 670 írt. papírpénzt. Mediánu a tanácsház alatt levő bodeban folytatta a pénzváltást. Tegnap 6 óra tájban átment az Eremitás féle üzletbe s mikor onnan visszatért az asztal fiókját feltörve s üresen találta. A tettes ezideig ismeretlen.

— Elgázolás. Ezen czim alatt irtuk lapunk 218-ik számában, hogy Sztrója Miklós ó-brassói fuvaros szekerekkel a Lövész utcában elgázolt egy öreg asszonyt. Az elgázolt asszonyt Róth Mihálynénak hívták és a kapott súlyos sérülés következtében — a mint értesülünk — a napokban elhunyt.

— Megvadult ló. Broikes Vilhelmine egyfogatu kocsija ma reggel a Hirscher-utcában állott. A kocsis azt gondolva, hogy hosszabb ideig kell asszonyára várakozni, a lónak zabot akart adni s a kantárt fejből kivette. A ló egyszerre megvadult s gyors vágatással a zöldség-áru piac felé vette útját. A vásárlók idejekorán észre vették a megbokrosodott lovat s utat csinálva, elejét vették annak, hogy nagyobb szerencsétlenség történjék. A száguldó lovat a Stanesku féle ház előtt végre sikerült egy rendőrnök és egy falusi embernek megfogni. Sebesülés csupán annyi történt, hogy egy asszonynak a lábán keresztül ment a kocsikerke, de annál több ijedtség s ennek tolytán ájulás történt a vásárlók közt.

— Elveszett pénztárcza. Egy idegen férfi tegnap délután a »Korona« szálloda udvarán elvesztette pénztárczáját, a melyben egy darab százas, öt darab tíz forintos papírpénz, számlák és egyéb iratok voltak.

— A világ legokosabb kutyái lesznek láthatók szombattól kezdve a Rezső-parkkal szemben felállított kutya-színházban, a hol zongorázó, írni, olvasni és számolni tudó kutyákkal fognak előadásokat tartani. Bővebb értesítést nyújt lapunk hirdetési oldala.

— Pályázat. Az alsó-sárkányi járásbírósnál irnoki állás négy hét alatt; a fogarasi adóhivatalnál gyakornoki állás két hét alatt.

— Mátyás király szülőháza — muzeum. Nemrégiben restaurálták Mátyás király szülőházát Kolozsvárott. Ekkor merült fel az a terv, hogy a történelmileg oly nevezetes házat kulturális célokra használják föl s ott helyezék el az Erdélyi Kárpát-Egyesület néprajzi muzeumát, melynek máris szép a gyűjteménye. A városi bizottság szakosztályai napokig tartó vita után elhatározták, hogy Mátyás király születési házat egyelőre tizenöt esztendőre átengedik a Kárpát-egyesület néprajzi gyűjteményének befogadására.

— Az erdélyi katolikus státus gyűlése. Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök az erdélyi katolikus státus közgyűlését október 25-dikére Kolozsvárra hívta össze.

— A biztosítási törvényjavaslat. A biztosítási ügy rendezéséről szóló törvényjavaslat, az első (Beck-féle) előadói tervezet alapján ez idő szerint meg kidolgozás alatt áll s előreláthatólag a jövő hó elején fog teljesen elkészülni s csak ezután fogják a törvényjavaslat szövegét ankét-tanácskozmány elé terjeszteni.

— Szövött-áruk drágulása. A hargon- és kékfestőgyártmányok áremelését batározta el a magyar és az osztrák karton- és kékfestőgyárak kartellje, a nyersanyag tetemes ár-emelkedésére való hivatkozással.

— Vámügy. A m. kir. pénzügyminiszter az általános vámtarifához tartozó betűsoros árulajstrom »könyvkötővászonn«, »viaszos vászon és viaszostafota«, továbbá a »vas és vasárak«, vezérszavánál levő határozmányok kiegészítése illetve módosítása, valamint a nyers állapotban levő s a metrikus számítási mód szerint a 30. számon felüli egyes vagy kettes, fényes gyapjúból való kemény fésűs fonál (:weftfonál:) vámkezelésére vonatkozó határozmányok kiegészítése tárgyában újabb rendeletet bocsátott ki, melyet az érdekeltek a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekintheznek.

— Kőolaj-ár Romániában. Steana-Romana mezőin nagy mennyiségű kőolaj tört ki a földből. Kedd délután óta szakadatlanul tart a kőolaj erupció. A gyűjtőmedencék megteltek és attól félnek, hogy a felgyülemlett kőolaj a gátat a Prahova folyó irányában áttöri.

Egy jó házból való német leányka

2 fiu gyermek mellé, ki azokat főleg a német nyelv beszélésére tanítaná, egy magyarországi nagyobb mezőváros polgármesterehöz kerestetik.

Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal nyújt.

Magyar király államvasutak Üzletvezetőség Kolozsvár. 27023 szám.—1899, III.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alólírott kolozsvári üzletvezetősége ezennel köztudomásra hozza, hogy a Brassó állomáson feladott mindazon gyors- és teheráru küldemények után befolyt utánvételek, melyek az üzletszabályzat 62. §. értelmében a feladóknak kifizetendők, 1899. évi október hó 1-étől kezdve, nem Brassó állomás hanem a brassói bank és raktárház részvénytársaság által fognak kifizettetni.

Az utánvételek kifizetési helye Hirscher utca 2 sz. a. I. emelet, kifizetési órája — ünnep és vásárnapot kivéve — d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig.

A kifizetendő utánvételek befolytáról a felek ezentul is Brassó állomás által fognak értesítettetni.

Azon utánvételek, melyek kifizetése csak másodlati kisérvények alapján lesz foganatosítható, vagy a melyeknél a kifizetendő összeg valamely okból javítva vagy módosítva lett, — vagy a melyeknél a számszámjegyekben irt összeg a betűkben kiirt összeggel nem egyezik, ezentul is Brassó állomás feladási pénztára által fognak a feleknek kifizettetni.

A brassói bank által eszközöklendő kifizetésről, a felek minden egyes esetben az utánvét értesítő útján fognak tájékoztatni.

Azon felek azonban, kik az utánvételi összegeket ezentul is az állomáson óhajtják felvenni, eziránti kívánságukat Brassó állomás főnökéhez intézendő bélyegtelen nyilatkozattal tartoznak bejelenteni, mely utánvételek kifizetése továbbra is az áru feladási pénztár által fog eszközöltetni.

Kolozsvár, 1899. szeptember hónapban.

Utánnnyomás nem díjaztatik.

Az üzletvezetőség.

Előfizettri lehet minden bel- és külföldi lapokra, melyek pontosan hamar díjtalanul házhoz lesznek szállítva.

Nemzetközi Hirlapiroda

Átköltözési-jelentés.

Van szerencsém ezennel a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Kapu u. 6 sz. alatt levő üzletemet f. hó 29-én ugyanazon utca 57 sz. alatti házba helyezem át.

Midőn tisztelettel kérem, hogy az irántam tanusított bizalommal új üzlethelyiségemben is megtisztelni sziveskedjenek maradok

kiváló tisztelettel

Polanek Ferencz

Nemzetközi hirlap-iroda

Papir, írószer és diszműáru kereskedés

Újság árulás, minden nap reggel már kapható.

Számos látogatásért esedezik.

H. Prechtel,
tulajdonos.

Uj!

Semmona

Uj!

a világ egyedül létező élő mellszobra. Elegáns megjelenés. Biztos siker.

Brassói bank és raktárház részvénytársaság.

Brassó Hirscher-utca 2. (Gyümölessor sarkán) I. emelet.

Befizetett alaptőke **300.000** korona.

Ügkörébe vette a bank és raktárház összes ágait, nevezetesen:

a takarékbetét-,
váltóleszámitolási-,
előlegezési (árakra, értékpapírokra) üzletet,
értékpapírok, (részvények, záloglevelek, sorsjegyek stb.)

külföldi pénznemek, checkek, váltók adas-vevését,

másodlatok (duplicat), szelvények és mas értékek bevezetését;

bármely művelet keresztülvitelét a bel- és külföld minden piacán, valamint értékpapírok megőrzését és kezelését.

A takarékbetéteket további intézkedésig 4 1/2 %-al kamatoztatjuk, míg az ezek utáni tőkekamatadót az intézet fizeti.

Felvilágosítások minden irányban díjtalanul és bérmentve adatnak.

Pénztári órák: d. e. 8—12-ig, délután 3—5-ig.

Brassói Bank és Raktárház Részvénytársaság

Por m. p.

p. p. Deutsch m. p.

Rezsőparkkal szemben szombattól kezdve láthatók a világ legokosabb kutyái.

Konkurrencia nélkül.

Caro, a világ egyetlen zongorázó kutyája s úgy ő, mint 20 társa mind szeretetre méltó állatkák. Mutatványaik meglepik a nézőt. Köztük Caró az elsőrendű, mely a többek között „Az utolsó rózsát” a „Mártha” operából játsza, a mi az ő kedvencz darabja. Az utóbbi kutyákat sok fáradozás után írás, olvasás és számolásra is rábirtam, úgy hogy a közönség által feladott számtani példákat megoldani képesek. Ismerik a festéket, a virágokat erőmutatványokat produkálnak és tánczolnak. Szóval a művészet legmagasabb fokán állanak, eddig még nem látott módon. Ezen érdekes előadáshoz bátorlakodom a n. é. közönséget meghívni.

Belépti díj: Támlásszék 50 kr. I. hely 40 kr., II. 30 kr., III. hely 15 kr. Katonák csillag nélkül és deák az első három helyen felét fizetik. — Kezdet d. u. 4 órakor és tart este 9 óráig. Vasárnap d. u. 3-tól este 9-ig minden órában egy előadás.